

zastav se na chvíli...

biblické meditace na rok 2017

Českobratrská církev evangelická 2016

zastav se na chvíli...

biblické meditace na rok 2017

Petr Sláma

a modlitby Lenky Ridzoňové

Českobratrská církev evangelická
(Farní sbor v Nosislavi)

2016

Kdo má na co nárok?

Když byl večer, řekl pán vinice svému správci: „Zavolej dělníky a vyplat jim mzdu, a to od posledních k prvním!“ Tak přišli ti, kteří pracovali od pěti odpoledne, a každý dostal denár. Když přišli ti první, měli za to, že dostanou víc; ale i oni dostali po denáru. Vzali ho a reptali proti hospodáři: „Tihle poslední dělali jedinou hodinu, a tys jim dal stejně jako nám, kteří jsme nesli tíhu dne a vedro!“ On však odpověděl jednomu z nich: „Příteli, nekřivdím ti! Nesmluvil jsi se mnou denár za den? Vezmi si, co ti patří a jdi! Já chci tomu poslednímu dát jako tobě; nemohu si se svým majetkem udělat, co chci? Nebo snad tvé oko závidí, že jsem dobrý?“ (Matouš 20,8–15)

Toto je závěrečná část podobenství o vinici. Do práce se zde najímalo od rána až do pozdního odpoledne. Když má být večer výplata, dostává nejprve podvečerní várka dělníků. Ani slovo o jejich úžasu, když dostali denár. Možná to šlo ráz na ráz. V těch, kdo zde ale dřeli od rána, v tu chvíli hrklo nadějí. Oni přece pracovali desetkrát víc! Takže až deset denárů? A pak to zklamání, když je to právě jen dohodnutý denár. Bez okolků se pustí do pána vinice. Ten ale nespokojence zpraží: Dohodli jsme se snad nějak jinak? A jak se zachovám k jiným, do toho ti nic není.

Vinice je plně Božím podnikem. A výplata podvečerním brigádníkům je obrázkem Boží milosti. Milost není bezzubá měkkost, která nemůže jinak a tak s úsměvem kývá tomu, jak věci jsou. Milost je suverénní rozhodnutí nebeského oikodespoty (tak je v Novém zákoně označen; a neznamená to „domácí despota“, ale majitele vinice), který se mohl rozhodnout úplně jinak, ale rozhodl se takto. Milost je Boží rozhodnutí navzdory zdánlivě nezměnitelným zákonitostem přírody a společnosti, Boží protest proti tomu, jak jsme si spočítali, že věci mají být.

Zlost ranních námezníků plyne z toho, že umějí dobře počítat. Jestliže ti podvečerní dostali denár, mám přece já nárok na denárů deset. Naše svobodná a vcelku blahobytná doba nás dennodenně utvrzuje v představě, že na ty nejzákladnější věci v životě máme nárok a právo: právo na život, na zdraví, na štěstí. Každá doba má své iluze, z nichž je potřeba se oprošťovat. Dříve to mohla být představa, že je země placatá nebo vesmír geocentrický. Dnes je to představa, že všechna ta práva na štěstí a zdraví mohu pro sebe požadovat a uzákonit.

„Vezmi to své a jdi“ – tak to doslova říká hospodář mluvčímu nespokojenců. „To své“ je dohodnutý denár. Základní mzda, potřebná k životu, „chléb náš vezdejší“, o který prosíme. Jeho denár, který každému z nás dává, jak on, milující *oikodespotés*, sám ráčí, má ale „to své“ jednu zvláštní vlastnost. Je to vždy denár právě pro nás. Je to „to naše“, které máme vzít a jít. Je to dávka tak přesně šitá na míru, že vůbec nemá cenu srovnávat ji s tím, co dostali jiní. Srovnávání vede buď k závisti (proč mám méně?), nebo k mazáctví (pracuji zde déle, mám nárok na víc). Milost navíc nespočívá jen v odměně, které se nám nakonec dostane, ale už v tom, že z bezcílného přešlapování na tržišti, kdy nás nikdo neangažoval, smíme mít podíl na životě vinice Páně ve světě.

L1707P

Je mi smutno. Mohli jsme si toho říct více. A na mnoho jsem se ještě chtěla zeptat. Hovory zůstaly na povrchu. Uteklo to jako voda, náš společný čas. Setkání, pozdravy.

Pane Bože, děkuji za vzpomínky. Dávají barvu minulosti. Děkuji za lidi, které jsem měla možnost potkat, poznat, kteří mě měli rádi.

zákoutí duše

Máme své plány, představy, touhy, Pane Bože. Některé jasné, srozumitelné, otevřené, jiné skryté, tajné, možná neurčité. Máme zákoutí duše, do kterých ani Tobě nechceme dát nahlédnout. Kostlivce v našich skříňích střeží zámek studu. Myslíme na to... ty nás znáš. Asi víc, než jsme ochotni si připustit, víc než my dokážeme pochopit. Prosíme o odvalu ta naše temná zákoutí otevřít, provětrat, prosíme, profoukni nás svým duchem. Prosíme o světlo.

zítra

bude-li jaké zítra

budu-li já

nezáleží to na mně

zlo ve světě

Zlo ve světě nás děsí, ochromuje, připadáme si bezmocní. Nevidíme východiska, nemáme nápad, co smysluplného bychom sami mohli udělat.

Myslíme na ty, kdo trpí bezprávím, komu ubližují, na ty, kdo mají strach vyjít na ulici, říct svůj názor, vyznat víru.

Myslíme na ty, kdo bojují, protože musí, kdo nepoznali nic než válku a násilí, komu válka vzala rodinu, blízké lidi, naději. Myslíme na dětské vojáky.

Prosíme za lidi, kteří se snaží o mír, hledají cesty ke smíření, rozhodují o osudech druhých.

Prosíme, dávej poznat, kdy ustoupit a kdy bojovat, pomáhej poznat hranici mezi moudrostí a zbabělostí, odhadnout, kdy je odvaha bláznovstvím. Prosíme

o citlivé svědomí. Prosíme, aby ti, kdo mají moc, mysleli na druhé.

Prosíme o víru, že svět se nevymkne z rukou tobě.

žít přítomnost

Vzpomínat, těšit se, toužit. Počítat dny. Je dobré.

Ale vnímáme dnešek? Přítomnost? Tady a teď? Nejsme jen šňůrou nataženou mezi vzpomínkami a plány, nejsme vězni svých diářů a fotografií z dovolené? Prosíme, Pane Bože, uzemni nás v dané chvíli, pomoz nám žít dnešek. Dej nám život, radost, slzy tady a teď. Prosíme o sílu neutíkat, být duchem přítomní. O vnímavost prosíme. Propoj nás dnes se sebou. Nastavujeme otevřené dlaně, o porci denního chleba prosíme. Pro tělo i pro duši.